

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre — — — — — 3 frt — kr.
Félévre — — — — — 1 frt 50 kr.
Negyedévre — — — — — — frt 75 kr.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 2 frt.

Felelős szerkesztő:

Dr. BUZA SÁNDOR.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” czimére küldendők. (Deák-tér 29. sz.)
Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.

A lap megjelenik minden kedden.

Az irodalmi körről.

Irsik Ferencz megnyitó beszéde a szatmári egyházmegyei irod. kör folyó hó 8-án tartott közgyűlésén.

Üdvözlöm Önöket szivemből s örömet fejezem ki a fölött, hogy daczára az időjárás zordonságának, aránylag oly szép számmal jelentek meg, fáradságot nem ismerve, a vidékről is, hogy körünk iránti érdeklődésből részt vegyenek közgyűlési tanácskozásainkban.

Hármas irányban szövetkeztünk mi, három nagyfontosságú feladatra vállalkoztunk. Legelsőben is az irodalmi kört alkottuk meg s három éve immár, hogy irodalmi körünk fennáll és, bár zajtalanul, működik. Élete, működése nem volt meddő. Kebelében csakhamar megfogamzott s megszülemlett egy kath. hetilap megindításának eszméje s majdnem ugyanazon órában egy ikertestvérnek a „Pázmány-sajtó”-nak is létet adott. És hogy e három szép eszme ennélfogva szülői és gyermeki, szóval családi viszonyban, vérrokonságban áll egymással, azt egyenlő természetök, tulajdonságaik is tanúsítják. Az irodalmi kör ugyanis termi, szuli, a sajtó megtestesíti és sokszorosítja, a lap pedig elhinti és terjeszti a jó és üdvös eszmék magvát.

Nem czéлом, nem szándékom ez alkalommal a multat ecsetelni. Ez az irodalmi kör titkárának s a „Pázmány-sajtó” igazga-

tójának lesz a feladata. Én inkább a jövőt óhajtom most szemügyre venni és az irodalmi kör szülői és családi kötelességeiről kívánok emlékezni; azon kötelességekről, melyekkel az irodalmi-kör az ő szeretett magzatai, a Sajtó és a Kath. Lap iránt tartozik.

A jó szülő gondolzza, ápolja gyermekeit, hogy növekedjenek, izmosodjanak, erősödjenek; ruházza is és fölékesíti őket, hogy esinosan, diszesen jelenjenek meg a társadalomban; gyermekében találván a jó szülő legnagyobb örömét.

Ezekhez hasonló kötelmeink vannak nekünk is mindnyájunknak, akik az irodalmi-kör tagjaivá szegődtünk s a „Pázmány-sajtó” szövetkezetébe beléptünk; a mi hetilapunk számára jó és egészséges szellemi táplálékról gondoskodni, azt esinosan, tetszetősen kiállítani, a sajtónak pedig állandó munkát és foglalkozást adni, nehogy vesztig álljon. Szóval, kötelességünk: irni!

Megengedem azt, hogy nem mindenkünk rendelkezik elegendő idővel a végre, hogy irhasson is; elhiszem, hogy egyikünk másikunk hivatali állásánál fogva már tulajdosan van különben is szellemi munkával megterhelve. De nem akarom elhinni azt, hogy béke korba ne maradjon fenn egy pár üres perc, midőn ha többet nem, legalább egy rövidke kis érdekes tudósítást meg ne irhatna bárki. Nem kívánok senkit kényelemszeretettel vagy épen lethárgiával vádolni, de annyi bizonyos, hogy sokszor na-

gyobb az emberben a szellemi munkától való félelelem, mint a szellemi munkának a terhe.

Nem akarom magamat másoknak oktatója- vagy tanács-adójául feltolni. Csupán a fiatalabb, kezdő s bátortalanabb írók kedvéért bátorodom megismételni és ajánlani azt a tanácsot, melyet nekem nálamnál okosabb s tapasztaltabb férfiak annak idejében adtak: Non multa, sed multum. Ne sokat olvasni; hisz: unius libri lectorem timeo, mondák a régiak már. Ne nagyon sokat tehát, de annál jobban, figyelmesebben, behatóbban olvasni, annál többet elmélkedni, gondolkodni s az olvasás és elmélkedés közben támadt, megfogamzott jó gondolatokat, eszméket megkötni, hogy el ne repüljenek; pár szóval megjelölni, leírni. Janssen soha se olvasott írón nélkül a kezében. Így aztán fog maradni az írásra is egy kis idő. Amit némely hirlap-olvasók manapság elkövetnek, az olvasás-számba se mehet. A folytonos gyakorlat, ez a mestere minden ügyesnek, jelesnek és tökéletesnek még épen könnyűvé, sőt kellemessé, gyönyörködtetővé fogja tenni az írást, az irodalommal való foglalkozást.

Irni nekünk kötelességünk, kik az irodalmi-körnek tagjai vagyunk. E kötelesség irodalmi körünk fogalmából folyik. Ugyanis kik tagjai az irodalmi-körnek? Szabályaink értelmében azok, akik irodalommal foglalkoznak, vagy akik legalább az irodalmat pártolják. Ha tehát valaki egyáltalán-

TÁRCZA.

Harangszó.

Zord, kietlen bérezek alján,
Hol zuhog a csermely-hullám
És jajong a völgybe hullván,
Vadregényes kis falucska állt.

Oly kietlen, oly mogorva; —
Apró házak hosszú sorba'
Mintegy létükön szomorgva...
Semmi élet, kedv, öröm sehol.

Durva sziklák itten-ottan,
A mezők is letaroltan,
Lanyha szellő félve loptan,
Mintha unná itt az is magát.

De — mi zaj a völgy öléből?
Ah, ime! kis templom épül,
Karesu tornyán a kereszt ül
És mosolygva néz a tájon el.

S kél a hajnal ünnepnapra,
Cseng a templom kis harangja,

A szokatlan égi hangra
Meglépetve hallgat a vidék.

Kérdve kérdi bérez a bérezet,
Lanyha szellő kéjjel ébred,
Mind betölti édes érzet,
Mintha lelkök jött voln' vissza most.

... Szent harangszó, vallás nyelve,
Csengj, sohase szünetelve...
Ah, hány vad, kopár kebelbe
Ültetéd a békét vissza már?! . .

Tóth József.

Achilles sarka.

Dörmögi urambátyám páratlan volt a maga nemében. Nemesak azért volt páratlan, mert nem vala felesége, hanem azért is, mivel akárki fia állott is vele szóbeszédbe s állított valamit előtte, azt ő — mintha jobban esett volna a lelkének — vagy egyenesen, vagy rézsutosan, de rendesen tagadásba vette, vagy legalább is nem helyeselte.

Teszem azt: Ha valaki libáról beszélt előtte, már ő a libát ludra igazította; ha pedig rézét említett előtte, ő röktön kaesára javította — avagy megfordítva.

Szóval: Dörmögi urambátyám valahányszor társaságba vegyült — pedig szeretett ám vigtársasághoz dörgölődni — rendesen ellentmondott mindenkinek; ugy, hogy a legvidámabb társalgás ő miatta legtöbbször a legsavanyubb czivódássá mérgesedett.

Voltak, akik e miatt módfelett megnehezelték az öregre; pedig Dörmögi urambátyám az ellenkezést szimpla mókából cselekedte. Természetéből nőtte ki magát az ellenmondás, éppen ugy, mint a folytonos dohányzás.

Csak én nem tudtam megharagudni rá soha; mert hisz különben oly szelid és jó vala az öreg; mint akár egy falat vajaskenyér — akár bele is lehetett volna harapni valakinek.

Már a kinézése is pikáns vala az öreg Dörmöginek. Feje ugyszólván háromszögletű. Tehát se nem lapos, se nem gömbölyű, a mi mindenesetre feltűnő. Haját ponygolán hagyá hátul aláhanyatlani, ugy hogy ködmönének zsiros gallérján jóval tul csüggtek alá kender-szürke hajszálai. Homloka széles és ránczos vala, mint egy kézi mongorlófa. Szemei, öreg kora daczára, villámlottak s csaknem taplót gyujtottak. Ha hosszu, sötét szemöldökei alól megvillantak szí-

ban nem érezne magában hivatást az írásra, terjeszsze legalább a lapot, szerezzon előfizetőket, olvasókat a lapnak.

Igaz, hogy mindenkinek vannak az ő állásából, helyzetéből kifolyó kötelességei, s megengedem azt is, amit az ismert közmondás tart, hogy: officium praecedat, előbbre való a kötelesség; de azt is merem állítani, hogy a hivatali kötelesség betöltése után közvetlenül a hitvédelem ügye következik, és hogy kiváltképpen papi egyénben a hivatali kötelesség s a hitvédelem összeolvad; sőt a katolikus világi sem vonhatja ki magát a hitvédelem kötelezettsége alól. Volt idő, midőn a kath. klerus, ami elődeink, a kardot forgatták. Ezek az idők elvonultak; most szent hitünk védelmének érdekében a toll forgatásának állott be az ideje. Cselekedték azt már az apostolok, a szent atyák, az egyházi írók is, és cselekednek még nagyobb mértékben mint valaha, most is, ha élnek. Az ő örökségük kötelemeivel együtt reánk szállt. Ugy kell tehát nekünk is eljárunk és cselekednünk, amiként cselekednek egykoron Izrael fiai, midőn ellenségeiktől körülveve az egyik karral építették, a másik karral pedig védelmezték a várost.

Szent hitünk ellenei szakadatlanul ostromolják anyaszentegyházunkat a törvényhozás és a sajtó terén s egyik álláspontunkat a másik után foglalják el. Hassonnemű fegyverrel kell tehát nekünk is magunkat ellenők megvédenünk, ha elveszni nem akarunk. Amely oldalon megtámadnak bennünket elleneink, ugyanazon oldalról kell őket visszavernünk. S itt kiválóan az egyházpolitikai napikérdések lépnek előtérbe. Azonban bármely irányban működünk is az irodalom terén, munkálkodásunkat mindig a hit ereje, a vallásosság nimbusza hassa át: a hit, a vallásosság találja meg igazolását védelmét, megdicsőítését műveinkben, legyenek bár azok könnyed tárcza, vagy komoly vezércikk, leírás, regény vagy elbeszélések, védirat, vagy egyszerű tudósítások. Közéletünk s gondolkodásunk annyira impregnálva van már a tévelytől, hogy mindenütt akad rektifikálni, javítani való, Senki közülünk se rejtse tehát el a talentumát,

porkázó szemgolyói a sötétben, az ember hirtelen tavaszi fergeteget képzelt keletkezésben. — Leírhatnám még kezét, lábát, orrát, száját; de ezek közül úgy az egyik, mint a másik olyan vala szakasztottan, mint más emberé: — esontból, husból, porcogóból stb.

Az, ami fő Dörmögi urambátyámnál, nem más, mint az ő lelke mivoltjának különlegessége; ezen fordul meg egyébiránt az embernek érdemleges minémisége. A lélek kép; a test csak ráma s nem egyéb.

Dörmögi urambátyám lelki mivoltját illetőleg már fennebb pingáltam róla hozzávetőleg egy részletes ecsetvonást — az ellenmondást; a többről majd később tudunk meg egyetmást.

Legtöbbször velem gyűlt meg — mint mondani szokás — a baja. Bizonyára azért, mivel ő hozzám képest felette öreg, — én pedig hozzá képest felette fiatal valék. Azt hiszem, nagy apám lehetett volna, ha már különben másnak a nagyapja nem volt volna.

Egy ízben a lovaglás művészetéről volt szó a társaságban. Lehattunk összesen vagy tizenhároman. Tehát hattal többen, mint a gonoszok szoktak lenni.

melyet a gondviselés neki juttatott, a keskenőbe; de tegye legalább az asztalra, nem ugyan a tőzsde asztalára, hanem az íróasztalra és ekkép kamatoztassa azt, míg számot kérni eljövend az Ur.

Azok az evangéliumi szolgálk sem valólanak hivatásuknál fogva kereskedők, akiknek az Ur kiosztá a talentumokat, hogy kereskedjenek azokkal: ez csakis mellékes foglalkozásuk vala; és mégis mily gazdagon jutalmazta meg a tevékenyeket, ellenben mily keményen dorgálta s fenyegette meg a tétleneket, intó például minékünk, miszerint velünk sem fog egykoron másképp cselekedni, kiméletesbben eljárni, annak idején.

Buzdító, mondhatnám, gyújtó példát ad nekünk e tekintetben szentséges atyánk mult évi decz. 8-kán az olaszországi püspöki karhoz intézett nyílt levelében, hogy abból mi is okuljunk. Mindenek előtt óva int bennünket: „nehogy megleljen a tétlenség, az álom,“ ez az előképe, előpostája a halálnak. „A hibának, a tévelynek ellen nem szegülni, annyi, — ugymond — mint a hibát, a tévelyt helybenhagyni; az igazságot pedig nem védelmezni, annyi, mint elnyomni.“ Szükségesnek tartja ennél fogva szentséges atyánk, „hogy megindítsuk a harezot ugyanazon fegyverekkel, melyek egykor a pogányság ellen diadalt szereztek számunkra. Végül sajnosan említvén meg, miszerint „sokkal nagyobb erőfeszítést találunk azoknál, akik harezot viselnek a vallás ellen, mint azoknak a részéről, akiknek ezt védelmezni kötelesek,“ azt mondja a szentséges atya: „Azokra nézve, akik az üdvösség után sovárognak, nem lehet semmi kívánatos egyéb, mint a fáradságos küzdelem, vagy a megsemmisülés,“ élethálharez! Egyedüli óhajta szentséges atyánknak pedig az, „hogy, — midőn eljő az idő, — főpásztoraink vezérlete s vezetése mellett mindnyájan ugyanazon lélekkel, ugyanazon fegyelem alatt induljunk bátran a küzdelembe!“ „Ugyanazon lélekkel,“ mondja szentséges atyánk. Szolgáljon ez üdvös intelmül nekünk. — Simus unanimes, in eodem sensu et in eadem doctrina. Egyértelműek s egyérműek legyünk mindannyian! Kicsinyes viszályok, személyi tor-

Mindenki elbeszélte lehetőleg pazar szavakkal a maga élményét lovagolási képességéről, ügyességéről; mikor teszem fel egyik vagy másik huszár vala, avagy mint gazda paszszióból hegyen-völgyön, erdőn, mezőn, árkon, bokron, vagy mély folyón keresztül ugratott, usztatott, — hogy miként állta meg helyét a nyeregben, vagy ha né tán nyereg nem volt, a szőrmentés ülőben.

Dörmögi csak figyelte, csak hallgatta a beszédet s ami ez uttal közbámulatott ébresztett, az egész kalandszerű diskurzus alatt nem mondott ellent senkinek.

Már csak ő és én voltunk hátra, hogy saját néhai lovagolási élményeinkről mi is szót tegyünk fölvaltva.

Én persze vártam, hogy először is ő, az öreg beszéljen előttem. Azonban miért, miért nem, — majd kitudódik később — az öreg Dörmögi nem kezdett bele, hanem miután előbb élemedett könyökével szeretetteljesen oldalba döfött, egyenesen felém fordult és a nyájásnál kissé komiszabb hangon így szól hozzám:

— No, szóljon már maga is Becskerek! Ül-e már valami gödhös lovon valaha?

zsalkodások ne szolgáljanak nekünk akadályul közös törekvéseinkben; emiatt ne szenvedjen a legszentebb ügy. Csakis így lesz óhajtott üdvös eredménye összes munkálkodásunknak!

Az osztrák püspöki kar közös pásztorleveléből.

Testvéreink az Urban! Egy hön óhajtott esemény ad nekünk alkalmat, hogy ismét közösen szóljunk hozzátok: Egy püspökké szentelés ötvenedik évfordulója napja. Eme püspöki jubileumot azonban nemesak egy püspöki megyében, nemesak valamelyik országban, hanem, mint a katolikus egyház családi ünnepét, mindenütt meg kell ülni. Püspöki jubileum ez, melyet ünneplünk; hogy pedig mi is megünnepeljük, oka az, hogy akinek örömeinket szánjuk, az ami pápánk. Ünnepi öröm árad szét a világegyházban, mert a sz. Atyát tisztelni kötelességünk.

Krisztus alapította a pápaságot a püspöki tiszttel egyetemben és az apostoli szentszék egységében mindkettőt örökidőkre egybekapcsolta.

Az apostoloktól kezdve le egészen hozzánk, főpásztoraitokig, bizonyára sokan birták egymás után a püspöki tisztelet; elődeink szabályszerű egymásután következés és egybetartozás köteleke által összeköttetésben vannak az ő utódaikkal és az egyház középpontjával, a pápával. Nagy számmal vannak azon püspök társaink, kik jelenleg kormányozzák Krisztus nyáját, azonban mindnyájan egyaránt engedelmességre vannak kötelezve és engedelmességgel tartoznak sz. Péter utódjának és azért mindnyájan összeköttetésben állnak egymással.

Az utolsó vaesora ünnepélyes órájában, midőn az Üdvözítő bucsuszavaihoz főpapi imáját csatolta, így imádkozott apostolaiért: „Atyánk, tartsd meg őket a te nevedben, ki- ket nekem adtál, hogy egygyé legyenek, mint mi vagyunk“ (Ján. XVI. 11.) A pápaságnak és a római katolikus hierarchiának közel tizenkilencszázados története nyilvános tanubizonyosság előttünk

— Kicsoda? Már mint én la? — kérdém.

— No, igen, — szól az öreg balszemével gyakorlott raffinériával hunyoritva.

Az igazat megvallva, én bizony nem kis zavarban valék; amennyiben gyerekkoromtól sánta lévén a ballábamra, nem emlékeztem hirtelen, hogy valaha alkalmam nyílt volna lovon ülni. — Emlékezetemmel gyorsan végig nyargaltam bojtorjános életnek napjait, csecsemőkoromtól azon pillanatig, amidőn felelnem kellett Dörmögi urambátyám kérdésére.

A mult sötét homályában tapogatódzva eszembe jutott mégis egy eset. Neki fogtam tehát, hogy elmondjam ezt az egyet.

— Soha sem felejttem el — így kezdém beszédemet, mialatt mindnyájan hajlékony odaadással felém hajlíták füleiket — sohasem felejttem el, ami velem történt egy ízben a magyar forradalom idejében.

Megjegyzem, hogy én már csecsemő koromban határtalanul bomlottam a szép lovak után; bár még nem vala módomban egy lónak sem ülhetni a hátán.

— Tehát, mint mondom, a magyar forradalomban szüleim házában egy vörös orru, muszka lovas katona volt be-

arra, hogy ez az imádság meghallgatást nyert. És a jelen időben, midőn az emberi társadalom annyira szét van darabolva és szaggatva, az egyetértést és békességet oly sok ellenség fenyegeti, a néposztályokat és néptörzseket, nemzeteket és birodalmakat irigység és gyűlölet választja el egymástól e mélyen elszomorító állapotban annál vigasztalóbb a hitnek, engedelmisségnek és szeretetnek azon egysége, mely Krisztus országában a tanító és tanuló egyházat összetartja, a hívőket a papokkal és püspökökkel és ép úgy a hívőket, papokat és püspököket a pápával egyesíti.

Szentséges atyánknak püspöki jubileuma örvendetes alkalmul szolgál arra, hogy a katolikus egység az egész világ előtt nyilvánvaló és bizonyos legyen.

Krisztus Urunk szavai az apostolok utáni időkre is vonatkoznak, nemesak ő reájok, hanem minden törvényszerű utódjukra is. Tekintsetek vissza, Testvéreink az Urban, elődeink hosszú sorára, tekintsetek a jövőbe püspökségünk örököseire, az Ur megbízása és küldetése ránk is kiterjed, számunkra is megígérte segítségét. Azonban egyik az apostoli szent szék egységében vagyunk, mert mi az egyház legfőbb pásztora és Jézus Krisztus helyettese iránt szives engedelmisséget tanusítunk.

Neki adta Krisztus azt a jogot, hogy az összes nyáját a magáénak tekintse, és Krisztus egész nyája, a püspökök, papok és hívek alája vannak rendelve. Mert a saját isteni pásztorsága volt az, melyet Krisztus sz. Péterre és az ő utódaira ruházott át, midőn ünnepélyesen mondá neki: „Legeltesd bárányaimat, legeltesd juhaimat.“ (Ján. XXI. 15—17.)

Krisztus tehát a megalkotója ép úgy az apostoli szentszéknek, mint a vele való egységnek. Ő ezt az egységet az egyház megváltozhatlan alaptörvényének nyilvánította, fenmaradásáért buzgón imádkozott és örökdió fölötté mindenható támogatásával.

Miután pedig az Ünnevező könyörgött Atyjához az apostolok egységéért: „Tartsd meg őket a te nevedben, hogy egygyé legyenek“, főpapi imádságában tekintélyét és

kvártélyozva, aki engem módfelett szeretett. Trombitás lehetett, mert midőn mint gyereket egyszer kurtára nyirt bajuszával megcsókolt, érzett száján a — r é z - s z a g .

— Bolondnak mondja ezt, ne nekem — vágott közbe az öreg D ö r m ö g i mérgesen — hiszen a trombita szaga nem maradhatott a muszka katoná száján, mivel-hogyhát módjában állt keresztülfújni azt a trombitáján.

— Elég az hozzá — folytatám én tovább hévvel — hogy a muszka katonának volt egy akkora lóva, mint akár D ö r m ö g i urambátyám — lelkétől kiválva.

— No, már öcsém, — szolt ígerülten az öreg, — ha mustrát akar keresni a maga muszka gebéjének, hát jó lesz, ha másfelé fordul, mert különben pórul jár velem, ha még eddig nem járt pórul!

— Bocsánat! folytatám én néminemü lelkifurdalással; — mustrát csak hasonlatkép hoztam fel; nem volt szándékom urambátyámat illetni bántással.

Hát mondom, az a muszka lovas katoná engem mód felett megkedvelt s látván, hogy én az ő hórihorgos lovát bámulva bámulom, egy izben felültetett rá az udvaron. — Anyám, — ki ép akkor lépett ki az ud-

szívét az egész egyház egységére irányá: „Nemcsak ő érettök könyörgök pedig, hanem azokért is, kik az ő igéjök által hinni fognak bennem; hogy mindnyájan . . . egygyé legyenek s így elhigye a világ, hogy te küldöttél engem.“ (Ján, XVII. 11, 20, 21, 23)

Ime, Testvéreink az Urban, mily nagy fontosságot tulajdonít Urunk az anyaszentegyház egységének. Ez által kell elismernünk, hogy az ő nyája Isten műve, az ő egyháza Isten üdv-eszköze.

A egyház egysége örök időkre szilárd, mint az egyház maga, az egyház egységének alapján, a pápaságon sohasem fognak erőt venni a pokol kapui; az összes apostoli kar egyházi egysége soha sem fog ingadozni, — azonban egyeseknek, sőt egész népeknek a szentszék iránt való engedelmissége és keresztény szeretete nőhet vagy esökkenhet. — És épen ezért úgy az egyeseknél, mint egész népeknél az egyház egységének és az ebben rejlő erőnek tudata hatalmasabb, élénkebb és áldáshozóbb lehet vagy pedig megfogyatkozik és kivész.

Már figyelmeztettünk titeket, Testvéreink az Urban, arra, mily vigasztaló az egyház egységének képe, míg a világban egyetlenség és ellenségeskedés dúl. „Nemzet nemzet ellen támad,“ mint ezt Krisztus megjövendölte. Nagy szomorúságunkra néha támad bennünk az a fájdalmas gondolat, vajjon eme jövendölés nem szemeink előtt megy-e teljesedésbe? Azért szent Pál szavaival kérünk és figyelmeztetünk benneteket, Testvéreink az Urban: „Legyetek egyetértők egymással Jézus Krisztusban,“ (Rom. XV. 5.) Igyekezsetek föntartani a lélekegységet az engedelmisség és szeretet által, mert ezek a béke kötelékei.

Éledjen föl tehát bennetek, Testvéreim az Urban, a hit, engedelmisség és szeretet! Akkor meg fog erősödni bennetek az egyház egységének tudata és ennek békeszerző áldásaiban részesülni fognak úgy egyesek, mint a községek, családok és népek. Mint-hogy erre az áldásra igen nagy szükségünk van, használjuk föl alkalmul közös atyánknak bekövetkező jubileumi ünnepét, hiszen ez az egyház egységének ünnepe, mely int benneteket az engedelmisség és szeretet

varra, midőn én a magas lovon ültem, mint egy fiók czárevics a trón-széken, — elsikoltá magát abbeli félelmében, hogy alászedülök hanyat és legalább is kitoröm a nyakamat. De a muszka trombitás megnyugtatta őt azzal, hogy ne féljen, mivel a ló mind a két szemére perfekt vak.

A muszka trombitás biztatására megindult velem, elejénte ugyan csendesen, de csakhamar nagy trappal, sebesen. — Megrémultem bezzeg, midőn láttam, amit a vak ló nem látott, hogy a kertifák alá kerülök s valamelyik faág akaratlanul leütheti fejemet a nyakamról.

A trombitás muszka észrevevén a veszedelmet az udvarról, elővette hónalja alól trombitáját, hogy megállást fujjon lovának.

Már késő volt! Szerenésémre egy diófa ágába kapaszkodtam kezemmel s úgy esüggtem ott — mert a ló alólam elfutott — mint az ótestamentumi Absolon azon különbséggel, hogy az, (nem a ló, hanem Absolon) a hajánál függött; — és nem is diófán, mint én, hanem valami cserfán.

A trombitaszóra a futó paripa megfordult és bizalmasan horkolt. Ugy látszott, hogy keresett, azt hívén, hogy régi muszka gazdája volt, ki róla leesett; ezt következ-

kötelességeire: mutassátok magatokat a sz. szék hű gyermekeinek, csoportosuljatok velünk sz. Péter széke körül.

Fordítsuk tekintetünket szent Péter utódjára, XIII-ik Leora és örömmel készülünk az ő jubileumi ünnepére. Bizonyára szentek az indító okok, melyek minket erre ösztönöznek; szent lesz az eredmény, melyet ezért remélünk.

Egy lélekkel fognak az egész földkerekség katolikusai Péter sziklájánál találkozni és Krisztus anyaszentegyházának oszlopát az ő helytartójának jubileumi ünnepén új fényvel veszik körül.

Levél Rómából.

— Saját tudósítónktól. —

— **Róma.** A szent Atya azon ígérését, melyet a legutóbbi consistoriumban tett, siet bevéltani. Már eddig két új taggal gyarapította a boldogok sorát. Az egyiket Bianchi Xav. Ferencznek hívják, a másikat Maiella Gerardus a neve; a barnabisták szerzetéből való áldozó-pap volt amaz, ez utóbbi a redemptoristák szerzetében szolgált Istennek mint egyszerű világi frater. Ha e sorok olvasói közül valaki a Vaticánban jelen volt volna, mikor a boldoggá avatást ott nyilvánosan kihirdették; ha látta volna a hívők seregét, kik mindannyian a boldogok tiszteletére gyűltek egybe; ha szemtanuja lehetett volna annak, mint vonult be a pápa a Sala ducaleba és mutatja he hódolatát a bibornokokkal együtt az új boldogok előtt s egyszersmind hallotta volna a pápai énekhar dicsőítő dalait: egész természetszerűleg ilyes gondolatok támadtak volna elméjében: Még mit nem mondanak, hogy a kath. egyház megalazza fiait! Ime saját szemem láttára maga a római pápa és a kardinálisok térden állva esedeznek aroknak közbenjárásáért, kik egykor ennek a kath. egyház engedelmes, őszinte fiai voltak.

Tanultem egykor a kis katechismusban, hogy a kath. egyház négy ismertető jegye közül egyik a szentség, és valóban a szentek, amint tanuja vagyok, még mostanában is teremnek az egyház kertjében. Bámulatos az Isten kegyelme, mely a hit vezér-

tette legalább a trombita szóra; — mert a muszka lovak akként vannak treszszérozva, hogy békében úgy, mint háboruban rögvést megállnak, mihelyt utánuk bizonyos kaecskaringós melódiát trombitálnak.

— No már öcsém, ez mesének is mérész beszéd — vágott közbe az öreg D ö r m ö g i ismét, mialatt a társaság többi tagjai, miért, miért nem, hanyathomlok kezdének kaczagni.

Elvégre is az öreg D ö r m ö g i re jött a sor, hogy beszéljen valami különöset néhai lovaglásairól. De mert mint mondá, a pipája kialudt, s az idő már későre járt, ezuttal máskorra hagyja mondókáját, midőn ismét együtt lesz a társaság.

Egy kerek hét mult el. Eközben valami történt. Hogy mi, elmondom tüstént.

Az öreg D ö r m ö g i, — aki magáról boldog állapotában dicsekedve szeretete mondani, hogy ő mint 48-as lovas népfelkelő szolgált a magyar forradalomban, — voltaképen sem népfelkelő nem volt sem semmiféle katoná; de sőt, mivel határtalanul félénk ember vala, lovan sem ült soha, de soha. Tudta ezt ő jól s azért nem mert szólni az első alkalomkor. — Hogy tehát a vig társaság előtt a legközelebbi

csillaga után haladó eme két alázatos embert akkora magasságra emelte, hogy már az egész kath. világ tisztelettel hajlik meg előttünk és pártfogásukért imádkozik.

Németországot a szent Atya nagy kitüntetésben részesítette az által, hogy ugy a kölni, mint a boroszlói érseket bibornokká nevezte ki. Egy pár hét óta mindketten az örök város falai között időznek. Krementz, kölni érsek a múlt hó 30-án foglalta el nagy ünnepség között titulás templomát, szent Chrysogonót és a Rómában időző németek előtt mondott szent beszédben magasztalta a templom védszentjének eseményes életét és hősiességtanúságát. Kopp boroszlói érseknek titulás temploma: Sant'Agnese fuori le mura. Székfoglalóját az érsek gyümölcsoltó Boldogasszony napján tartotta. Szent beszédben buzdította a hívőket, hogy kövessék szent Ágneszt a test és lélek tisztaságában; tanulják meg tőle egyuttal szeretni Krisztust, anynyira, hogy érette vérüket is odaadják.

Mindkét alkalommal a német-magyar collegium növendékei assistáltak.

K. Gy.

Hazánk.

Hír szerint a kormány ő felsége Budapestre való lejövetelét szerette volna pártcélekből kieszközölni. Tisza Lajos grófot bizták meg, a király ő felsége azonban ridegen fogadta a kívánalmat s mikor Wekerle a királyhoz ment, teljesen bizonytalan lépés előtt állott. Ő felsége a hosszú kihallgatás alatt egyetlen szóval sem reflektált a budapesti utra, úgy, hogy Wekerle maga hozta elő. A király kitérőleg válaszolt, a kormány ohaját visszutasította. Ő felsége nem a Hentzi-ügy, vagy az ehez hasonló dolgok miatt haragszik, hanem azért, mert belevittek a kötelező polgári házasságba. Reméljük azonban, hogy ebből a kötelező polgári házasságból, mely az egész ország osztatlan visszatetszésével találkozik, semmi sem lesz.

Kaczvinszky Viktor meghalt. A magyar főpapirend egyik kiváló tagja, Kaczvinszky Viktor, jászói premontrei prépost, e hó

összjövételkor sötét székenben ne maradjon s lovaglási bravurjáról valamit ő is mondhasson — egy gömbölyüt gondolt. Kiballagott a közeli szőlőhegyre. Ott lakott az ő régi vinczellérje, névszerint Sarkantyú Demeter, Dörmögi szerint megbízható, titoktartó ember. Ennek volt ez időtájt egy csontvázváza ösztövéredett s már a végletekig elvénhedett kesej lova, mely lábain már alig birt állani s csakis nyomtatónak lehetett alkalmilag használni. Erre a kénytelenségtől szelid kesej lóra számított az öreg félénk Dörmögi, gondolván, hogy életében legalább egyszer megpróbálja ennek a hátán ülni, hogy ha legközelebb a társaságban élményeiről szólni fog, ne kelljen neki ok nélkül és igazságtalanul — hazudni.

A vinczellér nagyot nézett, midőn hallá, hogy az ő öreg kesej lovát szemelte ki próbálovaglásra Dörmögi. De megnyugtató magát; s elővezetvén szó nélkül vén kesej lovát egy közeli domb aljába, ott a dombtetőről az öreg Dörmögöt a hátára (nem a sajátjára, hanem a kesej lovára) tuszakolta.

A dolog elejénte nagyon nehezen ment, mert bár az ösztövére ló, névleg Prezent,

6-án este 10 órakor, Jászón meghalt. Temetésén a gyászszertartást Schopper György nagy segédlettel végezte. A temetésen ott voltak a környék előkelőségei, Abauj- és Kassa megyék képviselőiben a főispán, Búbics püspök, a rend tagjai, a gimnáziumok növendékei és mások.

Az elkeresztelési rendelet végre nem hajtható. Tehát a rendeletet a kormány még a kötelező polgári házasság tervének megvalósítása előtt vissza fogja vonni.

A nemzeti kasznó szokásos emléklakomáján Zichy Géza gróf mondott áldomást kezében azzal a serleggel, melyet a nagy Széchenyi hagyott a végből, hogy emlékére minden évben egyszer ürítsék ki. Az elhangzott remek beszédből ide iktatunk egy részt annak bizonyítékául, miként fogta fel a nagy ember Isten iránti köteleit, mely követésre méltó például világít ő e tekintetben is az utónemzedékek. mely az álliberális mus istentelen áramlatával gondolkodás, érzés nélkül uszik. „Mily költői, mennyire megható volt, ugymond, Széchenyi valóságossága. Wesselényivel Bécsben egy szobában hál s este ágya elé térdel s imádkozik. Mindig azt hittem, nincs meghatóbb egy ártatlan kis gyermeknél, ha Istenéhez szól; pedig e halhatatlan nagy ember imája meghatóbb lehet. Utazásai alatt mindig imában bucsuzik szüleitől. „Jó éjszakát, kedves anyám, jó éjszakát, kedves atyám! Minden nap belefoglallak titeket magamba szálló elmélkedésembe — ez az én imádságom.“ Ugy látszik, az igazán nagy embereknek két szívük van: egy hatalmas, erős férfi-szívük s egy ártatlan gyermekszívük. A férfiszív itt lent marad, megtörve ezer meg ezer csaták küzdelmei között, — a gyermekszív érintetlenül, egész tisztaságában visszatér ahoz, a ki küldte: Istenéhez. Majdnem hihetetlennek látszik a mai kor emberei előtt, ha megemlítem, hogy Széchenyi számtalan imát írt, valódi költői becsesél bíró imákat. Az egyikben felsóhajt: „Csak egy hosszabbitsd meg életemet, oh menyeyi atyám, ha a közre nézve hasznos lehetek; ha életem estéjével képes leszek elfeledtetni annak hajnalát s ifjokorom tévedéseit a jó és nemes tettek egy egész sora által kijavíthatni.“

mozdulatlanul állt mint a Sion hegye, még sem tudott boldogulni övele.

Elvégre az öreg Dörmögi szizifusi erőlködés, félelem és verejtékezés után fent vala a kesej ló hátán. Széles karimájú szalmakalapjában s ágyuszerű bagariabőr csizmájában nagy nézett ki Dörmögi a lovon, mint Szvatu pluk fejedelem egykoron.

A nap már aláhanyatlott. A hold, mely éppen ez alkalomra töltén vala, a rendkívüli jelenségre kibujt egy sötét felhő mellől, talán azért, hogy az öreg Dörmögi műlovglását színről-szinre láthassa és bámulhassa közelről. Az éjeli bogarak elnémultak s álmélkodásukban a domb körül sorakoztak, mivelhogy ily műlovardai jelenetnek tanui még nem voltak.

— Kösse le lábaim bokáit vinczellér a ló hasa alatt — szólalt meg Dörmögi, miközben fogai a félelemtől hallhatólag kezdének vaczogni. — A vinczellér szölkötő gúst vett elő, melylyel a dilettáns lovgló Dörmöginek lábait a kesej ló hasa alatt hűségesen lekötötte, mialatt a saját gyomrát nevéttében a vitusz-görcs gyötörte. Ezután a vinczellér megragadá a kesej ló serényét és biztatá, hogy induljon a dilettáns

Jól mondja Zichy Antal: Porig alázza magát, hogy egekig emelkedjék.“

— **Budapesten a „katholikus tanoncokat védő egyesület“** előkészítő bizottsága a következő felhívást tette közzé: Az iparos és kereskedőtanoncok katolikus és hazafias szellemben való testi-lelki gondozására „kath. tanoncokat védő egyesület“ alakul a fővárosban. Az egyesület céljának elérésére a következő eszközök fognak szolgálni: 1. alkalmas gyülekező helyek, ahol a tanoncok szabad idejükben vallás-erkölcsi oktatásban részesülnek, továbbá más hasznos ismeretek elsajátításával, olvasással, társas szórakozással foglalkozhatnak; 2. ifjusági könyvtárak, rendszerint a gyülekező helyekkel kapcsolatban; 3. menedékházak, amelyekben a tanoncok szükség esetében lehetőleg olesó, vagy ingyen szállást és ellátást kaphatnak; 4. a tanoncoknak derék mestereknél és kereskedőknél való ingyenes elhelyezése; 5. a szegény sorsu tanoncok anyagi segélyezése; 6. alkalmas közbenjárás a tanoncok testi épségét és fejlődését veszélyeztető túlterhelés megakadályozására. Midőn erről az előkészítő bizottság nevében értesítést adni szerencsénk van, bizalommal kérünk mindenkit, aki az iparos és kereskedő osztály — e kiváló társadalmi tényező — iránt nem közömbös, az egyesület hathatós támogatására. A társadalom kötelességet teljesít, midőn az elhagyott tanoncokat gondjaiba fogadja. Az időviszonyok komolyan intenek szociális feladataink teljesítésére. Tisztelettel kérjük tehát, hogy az egyesületbe tagul jelentkezni s erre másokat is buzdítani méltóztassék. A tagságra való jelentkezést Pokorny Emánuel főgymnáziumi hittanárhoz (Budapest II. kerület, Toldy Ferencz-utca 46. szám), az egyesület ideiglenes titkárához kérjük beküldeni. Az egyesület alapító tagjai oly katolikusok (férfiak és nők), akik legalább 40 koronás (20 frtos) összeget adnak az egyesületnek akár egyszerre, akár négy évi részletben. Rendes tagok oly katolikusok (férfiak és nők), akik évi tagdíjúl 120 fillért (60 krt) fizetnek akár egyszerre, akár havonkint való 10 filléres (5 kros) részletekben. Pártoló tagok oly katolikusok (férfiak és nők), akik évenkint bizonyos összeget adnak az egyesületnek. — A rendes és pártoló tagok három évre kötele-

lovaggal. A kesejlő, mely ennek a manipulációnak voltaképi okát nem értette, néhány rokkant lépést tett előre; aztán megállt és fájdalmas tekintet vetett a rajta ülő Dörmögire.

Halt! Megállj! — kiálta a vinczellérnek Dörmögi — a ló kifáradt velem, adjunk pihenőt neki. Én magam is kifáradtam, hát még a szegény paripa alattam!

A vinczellér kikötözé Dörmögi bokáit és lesegíté őt a kesej lóról, nem tudván, mit gondoljon az egész különös dologról.

Másnap a vinczellér elbeszélte nekem az esetet, miközben, mint hü eseléd, a markába nevetett. Kért azonban, hogy el ne áruljam a történeteket, nehogy kicseppenjen a vinczellérségből, mint a Puki gyereke a tekenőből.

Egy hét mulva, mint tervezve vala, ismét együtt volt a vig társaság, a hü czimborák, hogy a lovaglási élményeket folytassák. Megjelent persze Dörmögi is, én is. Az elbeszélés sora Dörmögire került, ki is titokban a kesej lovon történetekre gondolva, a legkövérebb önérettel kezdé be-

zik magokat. Az egyesület jötevője vallás-különbség nélkül mindaz, aki tetszés szerint való pénzüsszeggel, vagy más adománnyal járul hozzá az egyesület céljaihoz. Isten áldása meg fogja jutalmazni a szegény tanoncok lelkes barátait és jötevőit. Kelt Budapesten, 1892. december hó. Bogisich Mihály prépost, ideigl. elnök. Pokorny Emánuel főgimn. tanár, ideigl. titkár. Turesányi Dezső főv. tanár, ideigl. jegyző.

— **A polgári házasság** ellen mindenütt erélyes tiltakozások folynak s a váci püspök a polgári házasság ellen nyíltan állást foglalt. Gyertyaszentelő boldogasszony napjáról keltezett főpásztori körlevelében ugyanis dr. Schusztér Konstantin váci püspök felszólítja papjait, hogy a közelgő böjt vasárnapjain el ne mulasszák a szószékről hivatásuk az egyház tanát a házasság szentségéről fejezetenként felolvasni és fejtegetni.

— **Az indemnitati meghosszabbításának** kérdése foglalkoztatja jelenleg a kormányt. Minthogy az indemnitati csak márczius végeig tart s a költségvetési vita igen hosszúra nyulik, Wekerle Sándor miniszterelnök az indemnitati meghosszabbítás végett törvényjavaslatot terjeszt legközelebb a képviselőház elé.

— **A sz. Atya jubileuma** megünneplésére az egész országban fényes előkészületeket tesznek. Esztergomban a városi polgárság legintelligensebb elemei a főképtalan és papsággal egyetértve Sujánszky püspök elnökelete alatt bizottságot alakítottak, melynek tagjai: Hele polgármester, Magos királyi járásbíró, Mattyasovszky nyug. primási jószágigazgató, Magurányi ügyvéd, Belovics tanár, Földváry ügyész és Fehér Gyula plébános az ünnepély módozatainak megállapításán fáradoznak. Ez ünnepély hivatalosan lesz kifejezést adni azon hithűség és kegyeletnek, melylyel a primás ősi székvárosa Krisztus Urunk földi helytartója, szt. Péter utódja iránt viseltetik.

— **A „magyarországi tanítók országos bizottsága”** buzdító fölhívást tesz közzé, melyben tömörülésre szólítja föl a haza összes néptanítóit, hogy az egyes választói

szélni el lovaglási élményeit a forradalmi időkben. Mikor azon bravurjához ért, miként ugratott át lovával egy dombtetőt, én közbeszólva gyöngéd mosolylyal csak ennyit kérdeztem tőle tovább: Nem Prezentnek hívták az urambátyám kesej lovát?

E váratlan kérdésre az öreg Dörmögi megdermedt mint a jég s bámultában karikára nyitva két szemét, felkiálta: Hallja maga Becskerek! Magának öröge van — vagy valami!

És nem folytatta tovább elbeszélését, látván, hogy el van árulva végkép.

Ez időtől nem lehetett az öreg Dörmögöt hallani bárkinék is ellentmondani, úgy megszögyelte magát, hogy kifürkésztek az ő hegyi privát kalandját.

S azóta, aki Dörmögöt méregbe akarta hozni, csak a kesej lovat kellett szóba hozni; ez vért annyira fölkaparta, hogy még a fülét is vakarta. Így lett a hegyi lovaglási kísérlet, melyet pedig Dörmögi urambátyám ugyancsak titokban tartta, az ő megsebezhető Achilles sarka.

Jukundán.

kerületek képviselői utján egyetértő akarattal és lelkesedéssel oda működjenek, miszerint tekintettel a magyar tanítói kar fontos állására és a fontos missióra, melyet teljesít: fizetésének minimuma ne 300 forintban állapítsák meg, amint ezt a képviselőház közoktatási bizottsága az 1868-ban alkotott n. okt. törvény alapján javasolja megállapítani, hanem az iskola jellegére való tekintet nélkül 600 forintban; és pedig a tiszteges lakáson és megfelelő lakbéren felül. E mellett az ötödéves pótlék is minden tanítónak — végleges alkalmazása napjától számított 5—5 évenként adassék meg; bármi más czímen eddig élvezett pótlék az ötödéves korpótlékba be nem számíttassék, a tanítói fizetésbe a földbirtok tiszta jövedelme helyett a földbirtok pénzbeli értékének törvényes kamatai számításnak be; szűnjék meg a terménybeli járandóság, mint tanítói fizetés; ez csak kész pénzből, a földérték törvényes kamataiból és tüzelő-anyag járandóságából álljon; az önállólag és személyes felelőség mellett vezetett osztályok rendes tanítóval töltsenek be; a segédtanítók fizetése természetben kiszolgáltatható lakáson avagy lakbéren felül 400 frtban állapítsák meg; s ahol a tanítók kántori, hitoktatási, ismétlőiskolai teendőket is végeznek. ezért kölcsönösen megállapított külön díjazásban részesüljenek.

Ezek, a felhívás szerint, a tanítósnak méltányos óhajai, miket törvényerőre kíván emelni.

— **Rövid hírek.** A kath. egyház kebelébe tértek: Szabad-Battyánban: Cseh Németh István 18 éves ref. ifju. Pápán: Bálint Sándor ref. ifju. Csongrád-Csanádon: Gál József ref. Répeze-Szt.-Györgyön: Jós Sándor, luth. ifju. Makón: Molnár Imre ref. ifju. Pálfán: Szilágyi István ref. polgár. Török-Püspökiben: Melicheresik János luth. ifju. Somogy-Szilben: Csotár János 64 éves ref. Süllön: Gombos Juliánna, 21 éves hajadon.

Külföld.

— **Fejedelmek üdvözlése XIII. Leo pápának.** Ausztria-Magyarország, Franciaország és Portugál nagykövetei és a legközelebb ideérkező spanyol nagykövet valamint a bajor követ már megkapták megbízó-leveleiket, hogy kormányuk nevében üdvözléjk a pápát 50 éves püspöki jubileuma alkalmából. A belga, szász és román királyi családok ez alkalomra külön meghatalmazottakat küldenek Rómába. Az Osservatore Romano jelentése szerint a pápánál püspöki jubileuma alkalmából a következők fognak tisztelni és ajándékokat átadni: Asarian örmény pátriárka a szultán nevében, Loë b. tábornok Vilmos császár nevében, Miltic b. a szász király nevében, Lefebre gr. Carnot, köztársasági elnök nevében, és Cetto b. a bajor regensherczeg nevében.

— **A szultán a pápának.** A szultán követe a püspöki jubileum alkalmával két ajándékot visz a pápának. Az egyik egy drágakövekkel kirakott arany burnószelence, melynek rendkívül nagy az értéke. A másik ajándék egy nagyértékű régiség a vatikáni muzeum számára: szent Albercius sarkkőének egy fehratos része, melyet Kis-Ázsiában találtak. A legelső keresztény századokból származó feliratnak, mint mondják, egyházi jogi

fontossága is van, mert bizenyság található benne a római püspök primatusa mellett.

— **Németországból** a centrum párti sajtó a sz. Atya püspöki jubileuma alkalmából öt tagból álló küldöttséget meneszt Rómába, kik a sz. Atyának diszes albumot fognak átnyujtani a németországi kath. lapok összes belmunkatársainak aláírásával.

— **Németország.** A pápa jubileuma alkalmából a németországi püspöki kar úgy intézkedett, hogy minden kath. iskola méltóan megünnepelhesse a kereszténység közös Atyjának e nagy ünnepét. A jubileum napjának délelőttjén az összes katolikus iskolák ifjusága szent misét hallgat, utána iskolai ünnepélyek lesznek, délután pedig szünetelni fognak az előadások.

— **A bécsi nuncius utódja.** A legutóbb bitorossá kinevezett Galimberti bécsi nuncius helyét, miut biztosan állítják, Agliardi bajorországi nuncius fogja elfoglalni.

— **A panama elíteltjei.** A párizsi fellebbviteli törvényszék kihirdette az ítéletet a Panama-pörben. Lesseps Ferdinándot és Lesseps Károlyt csalás és bizalommal való visszaélés miatt 5—5 évi fogházra és 3000 frank pénzbüntetésre, — Fontanet és Cottut szintén csalás és bizalommal való visszaélésért 2—2 évi fogságra és 3000 frank pénzbüntetésre, — Eiffelt bizalommal való visszaélés miatt 2 évi fogságra és 20.000 frank pénzbüntetésre ítélte.

Vidék.

— **Nagy-Károly.** A m. kir. belügyminiszter rendeletére a múlt hó 31-én az egész ország területén összeírtattak a cigányok. E szerint városunkban 291 cigány iratott össze, közte 136 férfi, 155 nő.

A fürdőrésznévtársaság részvény-aláírásai felhívása igen kedvező fogadtatásra talált, s mint megbízható forrásból halljuk, már 360 részvény jegyezve van.

— **Nagy-Somkut.** A polgárság által a r. kath. templom javára rendezett táncvigalom után 90 frt tiszta haszon maradt fenn.

— **Ugocsa vármegyébe** a közigazgatási összes hivatalok pénz- és ügykezelésének megvizsgálására két miniszteri biztost küldött le a miniszter.

— **Szinérváralján** a róm. kath. legényegyletnek f. hó 5-én tartott színelőadással egybekötött táncmulatságát, melyről röviden már múlt számunkban említést tettünk teljes siker koronázta. A műsort Tersánszky Málka k. a. sikerült szavallatával nyitotta meg. „A perlekedők” című színművel, a helybeli róm. kath. legényegylet tagjai először léptek föl Stauder Juliska k. a. közreműködése mellett. E sikeres kezdet szép reménnyel kecségető jövőt ígér a fiatal egyesületnek, s teljes elismerést nyujtanak, főkép fáradszatlan elnöküknek. „A virágfakadás” című vígjátékot a nagybányai róm. kath. legényegylet részben már ismert jeles szereplői adták elő. Mint tavaly, úgy most is teljes sikert arattak, mit a közönség viharos tapsal s több gyönyörű virágcsokor átnyujtásával fejezett ki. Hoffmann Helén k. a. valamint Tersánszky Málka k. a. dicséretre méltóan állották meg helyüket a többi szerep-

lőkkel együtt. A táncmultság, mi a legjobb kedélyben ért véget, közel 160 frtot jövedelmezett.

— A napokban a helybeli g. kath. templomban egy ifju pár tett örök fogadalmat egymásnak. Kiindulva a templomból, a nép hagyományos szokásai szerint azzal kezdték a multságot, hogy zeneszó mellett vágatva indították a nászmenetet a mennyszszony lakása felé elől az ifju párral. A kezdet azonban rosszul végződött. A mint ugyanis a szán, melyen az ifju pár haladt, egy nagy kőhidra fordult volna be, a szánat a hirtelen fordulás a patak jegére fordította le. A vőlegény erős sérülést kapott úgy, hogy a multság valószínűleg itt be is végződött.

— **Nagy-Bánya.** Buhl Károly fernezelyi kohófénök, kohóügyi előadóvá nevezetett ki. — A cigányok létszáma összeírás szerint 159.

— **Aranyos-Megyes.** Az itteni cigányok közt mióta összeirták őket, nagy a felháborodás. Valaki felültette őket, hogy azért írják össze, mert tavasszal kitelepítik őket, (aki nem akar dolgozni) A f r i k á b a. A cigányok csoportosan járnak tanácsot kérni. Egy helyen vigasztalják őket, más helyen meg jobban elriasztják sigy azt sem tudják, kinek higyjenek.

— **Ungvár.** A keresztény jótékonyának és a katolikus vallásosságának egy mintaképe halt meg f. é. február 1-én Ungváron. Ez özv. Lipcsey Józsefné, Molnár Anna volt.

Az a sok jó, amit tett, megérdemli, hogy a hálás kegyelet ez uton is adjon kifejezést az emléket őrző tiszteletnek.

Személyét a ker. irgalmassági cselekedetek gyakorlata jellemzi. Tetteit mindig az Isten és felebarátai iránt érzett valódi szeretet melege járta át, s ha keze jótékonyágot gyakorolt, ezt soha sem tette más czélból, mint az Isten dicsőségére.

Benső életét kevesen ismerik, mert a magányt szerette mindig, s kerülte a feltűnést de annál több azon szegényeknek, árváknak és özvegyeknek száma, a kiket táplált, ruházott és segítette.

Egész élete a megpróbáltatásoknak és fájdalomnak egy hosszú láncolata volt, de Istenben bizó erős lelkét semmi sem tudta megtörni, mert szenvedéseit mindig azzal fedtette, hogy mások könnyeit törölte le. Életének fájdalmasabb része különösen akkor kezdődött, midőn 20 évvel ezelőtt egyetlen gyermekét, a szépségéről és szelidségéről megyeszerte ismert Csuha Mihályt mint egy éves asszonyt veszítette el. A rajongással szerető anyát a fájdalom ekkor már-már a sirba vitte, de mélyen érző lelkének e nagy sebet is betudta gyógyítani az Isten akaratán való keresztényi megnyugvás, s ez egyuttal újabb okul szolgált neki életének hátralevő megszomorodott éveit kétszeres buzgósággal az Isten dicsőségére és szenvedő embertársai javára szentelni. Ettől kezdve ugyszólván minden idejét egyébre nem használta fel, mint remek kivitelű kézi munkák készítésére, melyekkel Istenének oltárait és templomait díszítette fel. Egész Ung megyében alig van róm. kath. templom, melynek legalább egy-egy antipendiumot, miseruhát, oltárvánkost, karinget, albát, vagy más egyházi ruhát ne ajándékozott volna.

Egy évvel ezelőtt veszítette el férjét, kit öregségében a női gyöngédség és erény minden nemével gondozott. De ez újabb fájdalom gyors tüzként emésztette fel élet-

erejét. Utána sietett, hogy a megdicsőült lelke a mennyben szeresse őt tovább.

Nagy részvét és sok köny kísértte csendes sirjába azt, kiről elmondhatni, hogy a sebet, melyen cseppenként szivárgott el élete, az Isten és embertársai iránti nagy szeretet ütötte. Ny. b.

— **Ungmegye Záhony** községben a veszedelmes kanyaró-járvány a kerületi orvos ügyes intézkedése folytán majdnem teljesen megszűnt. Már csak két gyermek fekszik kanyaróban. r. l.

— **Az uzsoki fürdőt** (Ung m.) dr. Tihanyi Sámuel, debreczeni orvos megvette. Tihanyi e kitünő fekvésű és gyógyhatású fürdőben két nagy vendéglőt épített, villamvilágítást alkalmaz s addig is, míg az ungvölgyi vasut fölépül, Ungvártól a fürdőhelyiségig omnibus-közlekedést nyit meg.

— **Munkács.** A cigányok létszáma a meg-ejtett népszámlálás szerint összesen 293. — Ezek között vannak a zenészek, téglavetők, kosárfonók, tapasztók és gyepmester.

— **Császlócson** és Kereknyén szenzacionális rablási kísérlet történt. A csendőrök szigoruan nyomozzák a betyárokat.

— **Ungvár.** A fogyasztási szövetkezet eszméje immár a megvalósuláshoz közel van. Az árucarnok megnyitása már csak napok kérdése. Az üzletvezető segéd már fel van véve s a pénztárnoknő legközelebb fel fog vétetni. — Az üzletreszes tagok száma igen szép: új tagok folyton szaporodnak és kilátás van még a tagok tömeges jelentkezésére. Márczius hóban minden bizonytal meg fog nyilni az árucarnok.

Helyi hírek.

— **Jubileumi ünnepélyek.** XIII. Leo pápa püspöki jubileuma alkalmából miként világ-szerte, úgy városunkban is minden egyes intézet ünnepséget rendez f. hó 19-én. — Ily ünnepséget rendeznek a püspöki papnevelő intézet növendékei, továbbá: az irgalmas nővérek anya-zárdájának, a kir. kath. gymnasiumnak, a püspöki konviktusnak, kath. elemi iskolának növendékei stb. és a katolikus kaszinó tagjai. Nagy az érdeklődés főleg a katolikus kaszinó részéről tartandó ünnepség iránt. A kath. kaszinó 20 tagból álló bizottságra bízta az ünnepség rendezését. E bizottság a legbuzgóbb tevékenységet fejt ki, hogy az ünnepség minél fényesebb legyen. Irsik Ferencz praelatus kanonok kéretett föl az ünnepi beszéd megtartására, melyet a kaszinó tagjaiból alakult dalárda által előadandó ének-darabok, továbbá szavaltatok, zene, stb. fognak követni. A program sorrendje a következő: 1. „Rex regum“ pápai hymnus, férfikardal. 2. Ünnepi beszéd, tartja mélt. s ft. Irsik Ferencz pápai praelatus ur. 3. „A trappista imája“, Bassus-solo Meyerbeertől. Zongorakiséret mellett éneklő Szabó István püspöki levéltáros. 4. „Hitem“ Mindszenty Gedeontól. Szavalja Jánossy Jolán k. a. 5. Fohász Hauptmanntól, férfikardal.

— **A bőjti időszak** beálltával megkezdődik a magabaszállás ideje, mely az élet komoly megfontolására és üdvös fölhasználására int. A kath. egyházban mindenütt elmélkedéssel, egyházi sz. beszédekkel egybekapcsolt ájtatosságok tartatnak. — Így a püspöki székes egyházban minden vasárnap d. u. 3 óraker nagybőjti szent beszéd, — a kálváriai templomban pedig minden pénteken d. u. 4^{1/2} óraker a stáczió-ajtatosság után elmélkedő-beszéd fog tartatni.

— **A városi közgyűlésből.** F. hó 6-án igen népes közgyűlés volt; különösen a piacz-érdekeltsége jelent meg teljes számban; azért pedig, mert a piacz parkirozása került szónyegre. — A főispán valóságos ováczióális éljenzésben részesült több izben; ez alkalommal vezette először a tanácskozásokat.

A gazdasági szakosztály a Deáktér parkirozására javaslatot terjesztett elő s ez volt a legérdekesebb tárgy. Papp G. tanácsos az okok arzenáljával támogatta és ajánlotta a javaslatot; mivel azonban az érdekeltségek számban tulsulyban voltak, a javaslat megbukott. Az ülés ^{3/4}8-kor oszlott szét.

— **A szatmár egyházmegyei** irod. kör közgyűlése. F. hó 8-án tartá az egyházm. irod. kör a „Pázmány-sajtó“ szövetkezettel együttesen Irsik Ferencz praelatus, kanonok elnöklete alatt az új könyvtár díszes helyiségében évi rendes közgyűlését.

Jelen voltak a vidékiek közül: Ber. Kovách Eduárd kir. tanácsos, földbirtokos, Szájbél János t. kanonok, Frank József, Brázay János, Müller Jakab, Kosztra Ignác, Turcsányi János, dr. Jordán Károly, Kerekes Mihály, Hofbauer Ignác, Éder Ede, Enyedy Alajos, Mellau György, Czier Ferencz, Hámon János plébánosok. A gremiumból: Hámon József, dr. Kádár Ambrus t. kanonok, Jandrisics János apát-plébános, dr. Steinberger Ferencz, dr. Buza Sándor, Perényi János, Szalay Sándor, Ratkovszky Pál, Sarmaságh Géza, dr. Fechtel János, Ruprecht Alajos, dr. Irinyi Tamás, Bodnár Gáspár, dr. Ratkovszky Soma, Szabó István, Bagossy Bertalan, összesen 32-en.

A közgyűlés lefolyásáról a következő képet nyujthatunk érdeklődő szives olvasó közönségünknek.

1. Az elnök meleg hangon üdvözölvén a szép számban egybegyűlteket, fennebb közölt ékes beszédével megnyitotta a gyűlést.

2. Sarmaságh Géza titkár felolvassa a kör évi működéséről szóló részletekre kiterjedő, nagy gonddal összeállított jelentését, melyet jövő számunkban közölni fogunk.

Elnök indítványára a titkárnak odaadó buzgó szalgalataiért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik.

3. Ratkovszky Pál, „Pázmány-sajtó“ igazgatója a sajtó létrejötté történetének vázolója után beszámol a sajtó vagyoni mérlegéről s az üzleti év kedvező eredményeiről. Fáradságos munkájáért, szívvél-lélekkel való buzgólkodásáért számára a közgyűlés szintén jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

4. a Pázmány-sajtó jegyzője felolvassa az utolsó sajtó-bizottsági ülés jegyzőkönyvét, a sajtó felügyelőség pedig megteszi jelentését. A közgyűlés éljenekkel veszi tudomásul azokat.

5. Dr. Steinberger Ferencz miután előre bocsátja, hogy a fenn részletezett nagyszerű műveket a klerus bármily áldozatkészséggel és lelkesen is sorakozott a kibontott zászló köré, a felülről jövő hatalmas támogatás nélkül létrehozni nem lett volna képes, indítványozza, hogy a közgyűlés testületileg jelenjék ő méltósága magas színe előtt mélyen érzett hálájának tolmácsolására. Az indítványt a közgyűlés kitörő tetszéssel tette magáévá.

Dr. Steinberger továbbá kiemelve elnök őméltóságának páratlan áldozatkészségét minden humános és szentügy előmozdításában, hangsulyozza, hogy őnélküle a könyvtár, melyre őméltósága 10,000 frtot adott, nem jött volna létre s azért úgy tartja, hogy a

közgyűlés nagy elismerő köszönetének csak csekély jelét adja akkor, mikor elnökének nagy áldozatait, nemes lelkének eme szép megnyilatkozásait jegyzőkönyvileg örökíti meg. A közgyűlés lelkesedéssel ebben az értelemben határoz.

6. Az irodalmi kör alapszabályai véglegesen megállapítottak. A kör tagjaira nézve módosítás történt. A kör tagja lehet minden egyházi és kath. világi férfiú, kiket 2 tag ajánlatára a választmány vesz föl. A tisztikarra nézve: A tisztikar tagjai: Elnök, egy világi, egy egyh. alelnök, titkár, pénztárnok. A választmány 24 tagból fog állani, egyházi és világiakból vegyesen. A módosított alapszabályoknak megerősítés végett a kormányhoz való felterjesztése elrendeltetik.

7. Szalay Sándor az irodalmi kör pénztárosa a kör pénztárának számadását terjeszti be s örömmel konstatálja, hogy a kiadások leszámításával szép pénztári maradványt vihett át a következő évbe.

8. A kör tisztikara a régi marad; az új megállapodásokhoz képest azonban világi alelnökül Kovács Eduárd, kir. tanácsos (t. i. elnök nem esvén választás alá) 2-ik alelnökül dr. Steinberger F. titkár Sarmaságh G. pénztárnoknak: Szalay Sándor választatik meg.

Választmányi tagok lettek a vidékről: Szájbel János, Brázay János, Kosztra Ignác, Kerekes Mihály, Éder Ede, Pály Ede. A központból Jandrisics János, Hámon József, Kádár Ambrus, Jaskovits Ferencz, dr. Irinyi Tamás, Bodnár Gáspár. Új alapító tagul dr. Steinberger Ferencz jelentetik be. Végül dr. Jordán Károly köszönetet mond az elnöknek, hogy a gyűlést oly tartalmas és fellendítő beszéddel megnyitni és olyan tapintatossággal vezetni kegyes volt.

Ezzel a fontos közgyűlés véget ért.

A gyűlés végén az egész közgyűlés a hozott határozat szerint a püspöki palotába vonult, a kegyelmes főpásztor iránt érezett fiúi hódolat és hálás köszönet tolmácsolása végett. Ő méltósága a ragaszkodás eme jelét kegyesen fogadta s további párfogásáról biztosítja a közgyűlést.

— **Az egyh. megyei irodalmi kör társas estéje.** Az irod. kör közgyűlésén jelenvoltak esti 7 órakor barátságos társas vacsorára gyűltek össze a kath. kaszinó helyiségében. A kebelbeliek mellett a vidéki lelkes köri tagok közül a következők foglaltak helyet a zöld asztalnál való tanácskozások után a fehér asztalnál: Kovács Eduárd, kir. tanácsos, az irod. kör világi elnöke, Frank József esperes-plebános, Müller Jakab, Turcsányi János, Brázay János, Kerekes Mihály, dr. Jordán Károly, Enyedy Lajos, Czier Ferencz plébános, Rónay István h. plébános.

Az estély igen vidám hangulatban folyt le s szellemesebbnél szellemesebb tósztok hangzottak el. Az első szónok, a kör első embere Irsik Ferencz pápai praelatus, kanonok volt, ki emelkedett szellemű beszédében szünni nem akaró, lelkes éljenzések között püspök urunk ő méltóságát éltette, mint irod. körünk s általában minden üdvös intézmény legbuzgóbb és legkegyesebb Maecenasat. Utána Hámon József cz. kanonok Irsik Ferencz p. praelatusra az irod. kör örökös elnökére, dr. Steinberger Ferencz az irod. kör világi elnökére, Kovács Eduárd kir. tanácsosra, Ratkovszky Pál a vidéki, Kerekes Mihály a központi papságra, Enyedi Lajos, dr. Steinberger Fe-

renczre az irod. kör egyh. alelnökére és Ratkovszky Pálra a „Pázmány-sajtó“ igazgatójára, Ruprecht Alajos az összetartó szeretőre, lapunk szerkesztője Irsik Ferenczre és Hámon Józsefre, Bodnár Gáspár dr. Kádár Ambrusra, dr. Jordán Károly Sarmaságh Gézára, Brázay János a „Heti Szemle“ szerkesztőjére, Kerekes Mihály Szalay Sándorra, mint az irod. kör pénztárosára, végül Sarmaságh Géza Brázay Jánosra, mint az irod. kör legelső munkására emelte poharát.

A társaság tagjai fesztelen jókedvvel élvezték a társaság ritka együttlét örömeit s egy kellemes emlékekkel gazdagabban osztottak szét.

— **A szatmári kath. legényegylet** vasárnap, f. hó 12-én tartá évi rendes közgyűlését. A népes gyűlés tárgysorozatának első pontja volt az elnök megnyitó beszéde. Bodnár Gáspár elnök hosszabb beszédben terjeszkedett ki az elmúlt öt egyleti évre s buzdította az ifjúságot a további kitartásra. A pénztárnok jelentéséből kitűnt, hogy az egyletnek vagyona ezidőszert 6947 frt. Az elnöki jelentés rajzolta az 1892. évben történt nevezetesebb eseményeket. Ezek közt hálás szívvel emlékezett meg püspök atyánk ő méltóságáról, mint az egylet legjobb jótévőjéről. A könyvtárnok számot adott a könyvtár állapotáról. Van 1200 kötet könyve az egyletnek. Titkárul Szilvássy István választatott meg. A tagsági díj ezentul havi 12 kr. lett, melynek befizetését lehetőleg megszigorították. Az új választmányi és számvizsgáló bizottság megalakulván, a közgyűlés befejeztetett.

— **Hymen.** Ruprecht József kereskedő e hó 11-én kelt egybe Gábrriel Róza kisaszszonnyal, Gábrriel András építő s városi bizottsági tag kedves leányával.

— **Aranymenyegző.** Ritka ünnepély folyt le f. hó 13-án Horváth János birtokos házában Hiripen. Szülei: Horváth András köztiszteletben álló szatmári polgár és Hanka Juliánna ünnepelték családi körben esküvőjük 50 éves jubileumát. Az egyházi áldást Jandrisics János apátlelkész adta reájuk, mely után szokott ékesszólásával megható beszédet intézett az agg párhoz és a jelenvoltakhoz. — Még hosszú boldog életet kívánunk az ünnepeltéknek.

— **Adományok.** A magyarországi Jézus sz. gyermeksege művéről szóló évi jelentés szerint a pogány gyermekek kiváltására és kath. hitben való neveltetésére a szatmári egyházmegyéből begyűlt alamizsna összege: 181 frt és 2 kr. Ebben foglaltatik a helybeli és vidéke r. k. tanulók gyűjtése 102 frt 24 krajczár.

— **A városnál** megüresedett egy másodosztályu irnoki állás betöltése iránt a tanács kibocsátá a pályázatot. A kérvények a közgyűléshez czimezve, f. hó 25-ig a polgármesteri hivatalba küldendők.

— **Politikai pártszervezkedés.** A szatmármegyei függetlenségi 48-as párt f. hó 15-én d. e. 11 órakor tartja városunkban a „vigadó“ban szervezkedési gyűlését. Tárgyai: 1. A fő- és székvárosból érkező országos pártelnök és pártbeli kéjutazók fogadtatása. 2. A gyűlés megnyitása s bizalmi szavazat az országos pártelnöknek. 3. A pártbeli tisztviselők megválasztása. E gyűlésre a központból lejönnek: Eötvös Károly pártelnök, Thaly Kálmán, gr. Károlyi Gábor, Papp Elek, Szalay János, Uray Imre, stb. Az érkezőket f. hó 14-én este fogják a helybeli vasuti indóháznál fogadni; városunkban rendező bizottság ala-

kult ez alkalomból s meg is kezdte már működését. A szervezkedési gyűlés után társasabéd lesz, este pedig 6—7 óra közt fátylasmenet az országos függetlenségi 48-as párt elnökéhez.

Színház.

Hétfőn február 6-án színre került Traviatta — tévedt nő — nagy opera Verdítől. Operai előadás Szatmáron! Ez már magában véve is esemény számba megy. Ha ehhez hozzágondoljuk még színházunk hiányos zenekarát, kicsi személyzetét és sok egyéb kívánni valót, indokoltnak fog látszani aggályunk, melylyel ez előadás elé néztünk.

Türelmetlenül vártuk a függöny felgördültét, míg végre hozzáfogott a zenekar az Ouverturehöz, melynek első akkordjai közé a prim-hegedű hangjai distonálva vegyültek. Az ezen kellemetlen érzés szülte hatás alatt-e, avagy egyéb általunk nem ismert ok miatt kedvelt primadonnánk, Pajor Emilia distonálva énekelt az első két felvonás alatt. Különben az egész estén nem látszott disponálva lenni, mely körülményt a rosszul fűtött színház teherlapjára kell írunk. Játéka egyébként kifogástalan magas művészi színvonalon állott.

Kedden, február 7-én Feuilles Oktáv színműve „Egy szegény ifju története“ került színre színtársulatunk egyik legrokonszenvesebb tagjának, Krémer Sándornak jutalomjátékául. A darabon nagyon meglátászik, hogy regényből van dramatizálva: szigorubb drámai következetességnélkül való s a lélektani megokolása igen fogyatékos, a mi főkép a végmegoldásban kirívó, sőt szinte érthetetlen. Nem szükkölködik azonban a darab érzelmes, sőt hatásos helyzetekben s magának a jutalmazandónak igen hálás szerepe volt benne, amelynek feladatait a színházat egészen megtöltő közönség zajos tetszésnyilvánításai között oldotta meg. Méltó társa volt a mindig kedves Kaczér Nina k. a bár sok nehézséggel kellett küzdenie, mert a Margit szerepe nagy következetlenséggel van megírva. Jeles alakítást nyújtottak még Benedek és Kovács.

Szerdán, február hó 8-án másodoszor adatott a „Pon Biquet család“ cz. bohózat, melyen a jelenlevő közepes számu közönség mindvégig igen jól mulatott. Benedek, Krémer, Kissné voltak a főbb szereplők, a közönség zajos tapssal tüntette ki pompás játékukat. Jó alakok voltak Cséky és Makay is.

Csütörtökön, február 9-én „Traviatta“ opera másodoszor. Közönség kis számmal. Az előadás jobb volt az elsőnél.

Szerkesztői üzenetek.

— **Róma.** A 2-ös b. megcserelődik 3-assal. A „rendes“ az óhajt fejezte ki. — A nyílt lev. lap is beválik. Más értődött a rebus alatt, mely a képzelhető hátránnyal szemben előnyére válik. Ugyebár, furcsa?

— **Avas-Felsőfalu** és Oltványi: Lehetőleg rövidre szabottan kérjük a tudósítások szerkesztését, hogy a másokénak is hely jusson.

— **Csap. Cs.** Csak aztán hétről hétre!

— **„Mondd, mit tegyek?“** Mit? Hát keressen valami hasznos foglalkozást.

— **Cseke V.** Későn érkezett, azért későt. Ha örvendetesebb akad, röviden és gyorsan!

Reizer János

• előbb: Litteczky és Reizer •
könyv-, papir- és zeneműkereskedése Szatmáron.

Ajánlja a n. é. közönségnek
gazdagon felszerelt

könyv- és papirkereskedését.

Pontosan, eredeti árban ki-
szolgál bárhol megjelent **iro-
dalmi művet.**

Dusan felszerelt raktárt tart
mindenféle író-, levél-, rajz- és
csomagoló **papírból.** Különös
figyelembe ajánlja **ajándé-
koknak** alkalmas diszmuveit,
ima- és képeskönyveit. Nagy
választékban tart emlékkönyve-
ket, albumokat, irómappákat és
mindennemű **disztárgyakat.**

Raktáron tart minden egy-
házi, iskolai, ügyvédi, községi,
gazdasági és végrehajtói **nyom-
tatványokat.**

Előfizetést árfelemelés nél-
kül elfogad minden bel- és kül-
földi folyóiratra, napi-, heti- és
divat-lapra.

Elvállal **nyomdai** és
könyvkötői munkákat.

Vidéki megrendeléseket a
legpontosabban teljesít, megbí-
zásokat elfogad.

Könyvjegyzékeket kivá-
natra bérmentve és ingyen küld.

Legolesőbb író és levélpapírok!

Legesinosabb névjegyek.

Miniszterleg engedélyezve.

KITÜNŐ

szer

köhögés ellen

valamint rekedtség, nátha,
influenza s a tüdőnek hu-
rutos bántalmainál is si-
kerrel alkalmazható
s legbiztosabb hatásu-
nak bizonyult

a BAKCSY orvos és REZUTSEK-féle
UNICUM

„Kárpáti növény cukorka
tea és kivonat,”

mely csak akkor valódi, ha a fent látható védjegy-
gyel van ellátva. — Kapható:

Rezutsek Antalnál Szatmáron.

Továbbá:

Döry Dezső, Herskovits Mór, Kaufmann
Dávid, Kenyeres Károly, Löwinger Jó-
zsef, Morgenthal Mihály, Ruprecht József,
Schaerli József, Toldy István, Wollner
Márton, Szentpétery Géza és Zommer Ká-
roly urak üzletében. 1---?

A cukorka 15 és 30 kros csomagokban, a tea 10,
15, 25 és 50 kros dobozokban, a kivonat 50 és 1
frtos üvegekben.

Értesítés.

A szatmári takarékpénztár egyesület a

100 frton felüli

váltók, ingatlan költsö-
nök, folyó számlák s elő-
legek kamatlábát 1893.
évi február 6.-ik napjá-
tól kezdve 6%-ra leszá-
lította.

Szatmárt, 1893. febr. 4.

Az igazgatóság.

**Két kis hollandi
bikaborju
eladó.**

Az egyik 5 hetes, a másik 3 hetes.

Értekezni lehet

a püspöki konviktus gondnokánál.

Tisztelettel alulirott ajánlja a nagyérdemű kö-
zönségnek becses figyelmébe a

„PÁZMÁNY-SAJTÓ”-t,

mely egészen új **gyors-sajtóval**, amerikai géppel
és **lyukasztó géppel**, nagy választéku új **betűkkel**
s minden egyéb szükségessel bőven van felszerelve
s így képes a könyvnyomdák körébe tartozó bár-
mely munkát, u. m.:

**FOLYÓ IRATOK, KÖNYVEK, ROVATOS IVEK,
HIRDETMÉNYEK,**

Névjegyek, Meghívók,

GYÁSZJELENTÉSEK, LOBOGÓK,

stb. nyomását **gyorsan, csinosan, pontosan és ol-
csón** végezni.

Szatmáron, 1893. január hó.

*A „Pázmány-sajtó”
igazgatósága.*

Lóvy Miksa

könyvkereskedése,
papir- és írószer raktára
SZATMÁRON.

Van szerencsém a főtisztelendő
egyházférfiak b. tudomására adni,
hogy

anyakönyvi iveket,

**KIVONATOKAT,
családi értesítéseket,**

számadási iveket, vala-
mint az összes **egyházi nyom-
tatványokat** raktáron tartom.

Midőn még a kiadásomban meg-
jelent és közkedveltségnek örvendő
„**Philothea**“ cz. művet, vala-
mint „**Mesterlegények
vándorkönyvé**“-t a m. t.
közönségnek melegen ajánlanám,
b. pártfogását kérve, maradtam
Szatmár, 1893. jan. hó.

kitünő tisztelettel

Lóvy Miksa.